

LEBKA (*cranium*)

22 kostí- 21 spojeno pevně- art.fibrosa- synarthrosis- spojení pojivem- sutura- serrata, plana, squamosa.

- 1 spojeno diarthrosis- kloubně

8 kostí nepárových

5 kostí párových

Kosti typu- ploché, pneumatické, nepravidelné.

CRANIUM CEREBRALE – NEUROCRANIUM

Neurocranium tvoří kostěné ohraničení dutiny lební (*cavum cranii*) a slouží tak jako pouzdro na mozek. Skládá se ze dvou částí – báze lební a klenby lební. Báze lební (*basis cranii*) vytváří spodinu lebeční dutiny a její kosti vznikají chondrogenní osifikací (z chrupavky). Klenba lební (*calvaria cranii*) tvoří stěny a strop dutiny lební a její kosti jsou desmogenního původu (z vaziva). Neurocranium je tvořeno několika párovými i nepárovými kostmi.

4 kosti nepárové- os occipitale, os sphenoidale, os frontale, os ethmoidale

2 kosti párové- os parietale, os temporale.

I. Neurocranium

Os frontale

squama ossis frontalis

partes orbitales

pars nasalis

Squama (squama ossis frontalis):

External surface:

sutura coronalis

tuber frontale

glabella

arcus superciliares

margo supraorbitalis

incisura frontalis et supraorbitalis

processus zygomaticus

linea temporalis inferior

Internal surface:

crista frontalis

sulcus sinus sagittalis superioris

impressiones digitatae / gyrorum

juga cerebralia

foramen caecum

sulci arteriosi

sinus frontalis

septum sinuum frontaliū

apertura sinuum frontaliū

partes orbitales– fossa glandulae lacrimalis

fovea trochlearis (spina trochlearis)

foramen ethmoidale anterius et posterius

pars nasalis

incisura ethmoidalis

Variety- u novorozenčů šev- sutura metopica- do 2 let- 5-8% metopismus.

ossa parietalia

sutura coronalis

sutura sagittalis

sutura lambdoidea

suturae squamosae

External surface:

tuber parietale

linea temporalis superior

linea temporalis inferior

foramen parietale

angulus frontalis

angulus sphenoidalis

angulus occipitalis

angulus mastoideus

Internal surface:

sulci arteriae meningeae mediae

sulcus sinus sagittalis superioris

foveolae granulares

sulcus sinus sigmoidei

Os sphenoidale

corpus

alae minores

Alae majores

processus pterygoidei

corpus ossis sphenoidalis

synchondrosis sphenoccipitalis (synostosis sphenoccipitalis)

sinus sphenoidales

apertura sinus sphenoidalis

septum sinuum sphenoidalium

crista sphenoidalis

rostrum sphenoidale

fossa hypophysialis

sella turcica

dorsum sellae

processus clinoides posteriores

sulcus caroticus

lingula sphenoidalis

sulcus praechiasmaticus

canalis opticus

alae minores

processus clinoides anteriores

Alae majores

facies cerebralis

facies orbitalis

facies temporalis

facies infratemporalis

facies maxillaris

foramen rotundum

foramen ovale

foramen spinosum – spina ossis sphenoidalis

fissura orbitalis superior

processus pterygoidei

lamina lateralis

lamina medialis

hamulus pterygoideus

fossa pterygoidea

fossa scaphoidea

incisura pterygoidea

canalis pterygoideus

Variety- foramen Vesalii- mediálně od foramen ovale

- canaliculus inominatus- dorsálně od foramen spinosum

- canalis craniopharyngeus

Os occipitale

partes laterales

pars basilaris

squama occipitalis

Pars basilaris

synchondrosis (synostosis) sphenoccipitalis

clivus

tuberculum pharyngeum

fissura petrooccipitalis

Foramen magnum

Squama occipitalis

external surface:

protuberantia occipitalis externa

crista occipitalis externa
linea nuchae suprema
linea nuchae superior
linea nuchae inferior
planum nuchale
planum occipitale

endocranial surface:

protuberantia occipitalis interna
eminentia cruciformis
sulcus sinus sagittalis superioris
sulcus sinus transversi
sulcus sinus sigmoidei
crista occipitalis interna
fossae cerebrales
fossae cerebellares

Variety- sutura mendosa- horní oddíl šupiny

- kůstky vsunuté- kůstky švové- ossa suturarum
  - os interparietale
  - ossa praeparietalia
- manifestace occipitálního obrátle
- asimilace(srůstání) atlasu.

Os temporale

Pars squamosa

External surface:

processus zygomaticus
linea temporalis inferior
crista supramastoidea
spina suprameatum
fossa mandibularis
tuberculum articulare

internal surface:

sulci arteriosi

juga cerebraalia

impressiones gyrorum

Pars petrosa (pyramis)

apex pyramidis

foramen lacerum

facies anterior (cerebralis)

margo superior (crista pyramidis)

sulcus sinus petrosi superioris

eminentia arcuata

tegmen tympani

hiatus canalis n. petrosi majoris

sulcus n. petrosi majoris

hiatus canalis n. petrosi minoris

sulcus n. petrosi minoris

impressio trigemini

apertura interna canalis carotici

canalis musculotubarius

facies posterior pyramidis:

sulcus sinus petrosi inferioris

porus acusticus internus

meatus acusticus internus

fundus meatus acustici interni

crista transversa

area n. facialis (introitus)

fossa subarcuata

apertura externa aquaeductus vestibuli

incisura jugularis (foramen jugulare)

apertura externa canaliculi cochleae

sulcus sinus sigmoidei

facies inferior pyramidis:

apertura externa canalis carotici

fossa jugularis

canaliculus mastoideus

apertura externa canaliculi tympanici

Processus styloideus

foramen stylomastoideum

Pars tympanica:

meatus acusticus externus

porus acusticus externus

fissura tympanomastoidea

fissura petrotympanica

sulcus tympanicus

incisura tympanica

crista tympanica

Pars mastoidea:

processus mastoideus

cellulae mastoideae

sulcus sinus sigmoidei

foramen mastoideum

incisura mastoidea

sulcus a. occipitalis

Kanálky os temporale:

1. Canalis caroticus
2. Canaliculi caroticotympanici
3. Canalis n. facialis
4. Canaliculus chordae tympani
5. Canaliculus mastoideus
6. Canaliculus tympanicus
7. Canalis musculotubarius

8. Canaliculus cochleae
9. Canaliculus vestibuli

Os ethmoidale

Lamina cribrosa

crista galli

Lamina perpendicularis

Labyrinthi ethmoidales

cellulae ethmoidales

lamina orbitalis (foramen ethmoidale anterius et posterius)

concha nasalis superior

concha nasalis media

processus uncinatus

bullae ethmoidales